

Minä näin ilmoituksen TOVERISSA

on hyvä keino jolla voitte huomauttaa myyjälle ette tiedätte juuri mitä haluatte, ettekä otta vastaan mitään substituuttia "Crescent" nostakejauhon sijaan.

Edelweiss VOI..

on parasta lajiaan, valmistettu puhtaasti valittua kermasta pasturoitu sekä o. Farmers Co-op Producers W. House Assn:in tuotetta.

ENSILUOKAN KAUPPATAVARA

yleinen hinta ja hyvä palvelus on meidän motto. Tulkaa katsomaan, huomaatte sen todeksi.

Union Pacific Coal Co. HANNA, WYO.

KUOLLUT

Suurella surulla ja kaipauksella saan ilmoittaa, että rakas vaimoni

Milga Mannila

kuoli lyhyen aikaa sairastuttuaan keuhkokuumeeseen kotonaan Seaside, Ore., lokak. 22 p. 1918.

Suoma Suleima Koskela

kuoli lokak. 30 p:nä St. Maryn sairaalassa keuhkotulehdukseen. Vainaja oli syntynyt 25 p. etok. 1892 Laviassa, T. ja P. Läänissä.

Wilho Suvanto

vaipti kuoleman uoen lokak. 23 p. 1918 San Franciscossa, Cal., sairastuttuaan 2 viikkoa keuhkokuumeeseen.

Tacoma

Pian on kuukausi vierähtänyt, ettei ole pidetty osaston kokousta. Lentsu ei salli kokouksia ja lieneekö noita tärkeitä asioita, koska eivät viralliset näy hätäilvään.

HOTEL GRAY Ensiluokan paikka puhtaudessa. Kuuma ja kylmä vesi tulee joka huoneeseen.

VICTOR VIRTA RÄÄTÄLI Puhdistaa, silittää ja korjaa sekä ottaa tilauksia uusille puuville.

Kanafarmarit

7 eekkeriä ihanalla paikalla, 200 jalkaa syvän veden rajasta. 2 eekkeriä kana-aitaukselle sopivaa ja 5 eekkeriä puhdistettua, parhainta maata, josta voi ottaa 3 saatoa vuodessa, satoi tai paistoi.

PARANSI HÄNEN KUVEREPEÄMÄNSÄ.

Minä repesin pahasti nostaaensin kirjura monta vuotta tkaperin. Teon- tärkiä ainoat ainoan toivon parantamiseen olevan leikkaus. Kuveytyt eivät auttaaneet minua.

Kansankirjeitä.

soitte oikealta kannalta tämän asian. Voidaanko minua syyttää työläisten etujen polkemisestä?

Aberdeen

Kauntin sheriffin vuosiraportista. Tämän lokak. 1 päivään päättyneestä sheriffin (nimismiehen) vjraiston vuosiraportista voidaan mainita seuraavaa: Viraston ja kauntin vankilan kustannukset kuluineelta vuodelta \$13,041.35.

Tacoma

Pian on kuukausi vierähtänyt, ettei ole pidetty osaston kokousta. Lentsu ei salli kokouksia ja lieneekö noita tärkeitä asioita, koska eivät viralliset näy hätäilvään.

seni ketään tappanut. Maanantaina kuoli ehkä Tacoman tunnetuin poliisi, kapteeni Kinkaid, 29 vuotiaana.

Sairaita. Toverit Sofia Salo, Ellen Ylönen, Victor Airack ja Axel Eskelin ovat sairaana.

CALIFORNIA Berkeley

Vaikea tehtävä on osastolla saada paikkakunnan kirjeenvaihtajaj Toverille. Asiasta on pohdittu, on valittu henkilöitä tehtävään melkein joka kokouksessa, vaan aina yhtä huonolla menestyksellä.

Sopii arvata että nämä perheet eivät asuneet siellä huvin vuoksi, vaan elämän pakottamina.

Saastainen pesä. Puget Sound Flouring Mills yhtiön mylly ja varastohuone olivat niin saastaisissa kunnossa, että tuomari Latham määräsi yhtiölle 500 dollaria sakkoa.

Yhtiön päikin oli ihmetelty huoneiston saastaisuutta. Ei ollut tiennyt paikkain olevan niin kurjassa kunnossa, ennenkuin valtion tarkastaja näytteli "päälle" nurkkia.

Olivatpa tarkastajat ihmetelleet, että kun vielä löytyy työläisiä, jotka kärsivät tällaisia puutteellisuksia napisematta.

Oli myöskin surkuttelut, ettei sattunut joku yksityinen olemaan omistajana sille tunkille, vaan korporatiosi, että olisi voinut pistää ristikköjen taakse, mutta kenen niistä korporatiosin jäsenistä sinne lähettäisi. (?) Ja me olemme syöneet noita tuotteita ja syömme eteenkinpäin.

Holhojaa nimetty vapauslaina-"släkerille". Tuomari Easterday määräsi Puget Sound Bank & Trust Co:n holhojajaksi Morris Kennedylle, sillä hänen ei luultu itsensä olevan tarpeeksi viisas hoitamaan varojaan.

Aberdeen

Kauntin sheriffin vuosiraportista. Tämän lokak. 1 päivään päättyneestä sheriffin (nimismiehen) vjraiston vuosiraportista voidaan mainita seuraavaa: Viraston ja kauntin vankilan kustannukset kuluineelta vuodelta \$13,041.35.

Tacoma

Pian on kuukausi vierähtänyt, ettei ole pidetty osaston kokousta. Lentsu ei salli kokouksia ja lieneekö noita tärkeitä asioita, koska eivät viralliset näy hätäilvään.

Aberdeen

Kauntin sheriffin vuosiraportista. Tämän lokak. 1 päivään päättyneestä sheriffin (nimismiehen) vjraiston vuosiraportista voidaan mainita seuraavaa: Viraston ja kauntin vankilan kustannukset kuluineelta vuodelta \$13,041.35.

Tacoma

Pian on kuukausi vierähtänyt, ettei ole pidetty osaston kokousta. Lentsu ei salli kokouksia ja lieneekö noita tärkeitä asioita, koska eivät viralliset näy hätäilvään.

jonka huoleena tämä asia on, ilmoittaa, että South Bendissa ja Raymondissa on jo hyväksytty säädos, jolla kielletään tällaisten "oravan myrkyrjen" myyntiä, josta noiden sanottujen sappojen omistajat hyvin useasti itse valmistelevat takahuoneissa.

Sairaita. Toverit Sofia Salo, Ellen Ylönen, Victor Airack ja Axel Eskelin ovat sairaana.

CALIFORNIA Berkeley

Vaikea tehtävä on osastolla saada paikkakunnan kirjeenvaihtajaj Toverille. Asiasta on pohdittu, on valittu henkilöitä tehtävään melkein joka kokouksessa, vaan aina yhtä huonolla menestyksellä.

Sopii arvata että nämä perheet eivät asuneet siellä huvin vuoksi, vaan elämän pakottamina.

Saastainen pesä. Puget Sound Flouring Mills yhtiön mylly ja varastohuone olivat niin saastaisissa kunnossa, että tuomari Latham määräsi yhtiölle 500 dollaria sakkoa.

Yhtiön päikin oli ihmetelty huoneiston saastaisuutta. Ei ollut tiennyt paikkain olevan niin kurjassa kunnossa, ennenkuin valtion tarkastaja näytteli "päälle" nurkkia.

Olivatpa tarkastajat ihmetelleet, että kun vielä löytyy työläisiä, jotka kärsivät tällaisia puutteellisuksia napisematta.

Oli myöskin surkuttelut, ettei sattunut joku yksityinen olemaan omistajana sille tunkille, vaan korporatiosi, että olisi voinut pistää ristikköjen taakse, mutta kenen niistä korporatiosin jäsenistä sinne lähettäisi. (?) Ja me olemme syöneet noita tuotteita ja syömme eteenkinpäin.

Holhojaa nimetty vapauslaina-"släkerille". Tuomari Easterday määräsi Puget Sound Bank & Trust Co:n holhojajaksi Morris Kennedylle, sillä hänen ei luultu itsensä olevan tarpeeksi viisas hoitamaan varojaan.

Aberdeen

Kauntin sheriffin vuosiraportista. Tämän lokak. 1 päivään päättyneestä sheriffin (nimismiehen) vjraiston vuosiraportista voidaan mainita seuraavaa: Viraston ja kauntin vankilan kustannukset kuluineelta vuodelta \$13,041.35.

Tacoma

Pian on kuukausi vierähtänyt, ettei ole pidetty osaston kokousta. Lentsu ei salli kokouksia ja lieneekö noita tärkeitä asioita, koska eivät viralliset näy hätäilvään.

Aberdeen

Kauntin sheriffin vuosiraportista. Tämän lokak. 1 päivään päättyneestä sheriffin (nimismiehen) vjraiston vuosiraportista voidaan mainita seuraavaa: Viraston ja kauntin vankilan kustannukset kuluineelta vuodelta \$13,041.35.

Tacoma

Pian on kuukausi vierähtänyt, ettei ole pidetty osaston kokousta. Lentsu ei salli kokouksia ja lieneekö noita tärkeitä asioita, koska eivät viralliset näy hätäilvään.

kaan tullaan kouluuttamaan työläisiä työläisten johtomiehiksi tulevaisten taisteluj. varalta. Eikö sievä! Meidän työläisten ei tarvitse muuta tehdä kuin puskea työtä, ei tarvitse edes huolehtia kuka meitä johtaa jos lakko sattuisi, kyllä herrat vastustajamme siitäkin huolen pitävät Toi-nen.

SUOMESTA

VALKOINEN SANTARMIKULTTUURI SUOMESTA Työväenlehti saa ilmestystä — kapula suussa

Kuten tunnettuja, ei vallankumouksen kukistumisen jälkeen Suomessa ole saanut ilmestystä aintakaan sosialistista sanomalehteä. Oikeistososialistien taholta on tehty yrityksiä siihen, mutta valkoset pyövelit ovat kukistaneet ne puuhatt alkunsa.

Näin pitkällä ollaan nyt siis "valkosessa Suomessa". Elettii siinä maassa ennenkin ja toimitettiin sanomalehtiä romanovilais-ryssäilyiden aikana. Silloin pakotettiin ainoamaan lupia, mutta niitä annettiin jos annettiin, tai kiellettiin jos kiellettiin. Ei romanovirv-sille johtunut mieleenkään tarjota ehtoja vapaalle sanalle. Vapaalle sanalle, ajatelkaa! Mutta "valkoset" herrat harastavat "ehdonalaista vapautta". He ovat raukkamaisuudessaan kurjempia kuin julkeinkaan ryssä-läissortaja on ollut.

Tämmöinenkin armpala täyntynee suomalaisen köyhälistön nielasta tällä hetkellä. Ja me olemme vakuutetut siitä, että tämän "vapauden" on Suomen köyhälistö valkokuksien romanoville kerann pakitseva uudella Suomen vapaudenristin suurristillä.

Suomen kommunistipuolue perustettu.

Aikoinaan kerroimme sähkösanomatietona Moskovaassa pidettävästä Suomen sosialistien neuvottelukokouksesta. Mainittu kokouksen tuloksista ei tähän mennessä ole saapunut mitään laajaa selvostusta; mutta nyt kertoo Tukholmasta ilmestynyt Viesti-lehti, että mainitussa kokouksessa olisi perustettu Suomen kommunistinen puolue. Lehden selostus kuuluu seuraavasti:

Elokun 25 ja sitä seuraavina päivinä pidettiin Moskovaassa suomalaisten sos-dem pakolaisten sekä Venäjällä olevien suomalaisten työläisten järjestöjen edustajain neuvottelukokous. Useita päiviä kestäneen keskustelun jälkeen todettiin, että kokouksen suuri enemmistö edusti kommunistista maailmankatsomusta. Laajasti valaistui Suomen ja Venäjän proletariaatin vallankumouksien kokemukset.

Suomen työväenliikkeessä Venäjän vallankumouksen aikana ilmennet heilahdukset ja varsinkin työväen vallankumouksen heikkoudet ja virheet todettiin johtuneen tietoisien vallankumouksellisen teorian ja sen mukaisen valmistelun puutteesta. Keskustelun pohjana oli kokoukselle esitetty ohjelma- ja pönschdotukset, joista lopulta 29 p:nä nähtäessä tuli 76 äänellä 16 vastan päätökseksi, että on perustettava Suomen Kommunistinen puolue. Päätökseen osaanottaneet kokoontuivat sitten puolueen perustavana kokoukseen ryhtyivät heti tarkastamaan Venäjällä pakolaisten avustamiseksi v. m. tarkoituksissa toimineiden laitosten toimintatarkoituksia sekä panemaa alulle tarpeellisia järjestöjä.

SE SUOMEN PORVARILLISTEN VALTIOPETOS.

Välipuhe saksalaisten kanssa oli jo valmis ennen kumouksen alkua.

Eräissä täällä ilmestyneessä teoksessaan todetaan herra Ernst Klein sen tunnetun tosiasian, ettei saksalaisten tulo Suomeen suinkaan tapahtunut äkkiä, vaan pitkäaikaisen harjoittelun ja valmistelun jälkeen. Saksalaiset sotilaat ovat kirjottajalle kertoneet, että he juuri tammikuun 25 päivänä, jolloin kumousliike alkoi, saivat lähtää juoksuhautausmaalle ja lähetettiin heidät sinne, mistä he miltei kaksi kuukautta myöhemmin lähetettiin Suomeen. Tänä odotusaikana heitä harjoitettiin kokonaan toi-

senlaista sodankäyntitapaa varten kuin mihi he olivat tottuneet. Erikoisesti painoa oli harjoituksissa pantu m.m. maajottamiseen pohjoisilla leveysasteilla.

Lisäksi mainitsee herra Klein, etteivät saksalaiset suinkaan tule Suomesta lähtemään pian, sillä heillä on siellä vielä paljon tehtävää, vaikkakin punaiset ovat kukistettu.

Näin kirjottaa herra Klein, Suomen porvariston edelleen vaikuttaessa sille väestön osalle, joka ei ole selvillä Suomen herrain Berliinissä vuosikausia harjoittamasta kullissien takaisesta politiikasta, saksalaisten mukaa saapuneen Suomeen vain vapauttamaan sitä punaisesta vallasta.

Lahtaripäällikkö oikeassa hammossaan.

Kun lahtarit heinäkuun alkupäivinä "puhdistelivat" Lahden seutuja punaisista, tapahtui siellä muun muassa erään valkokuksien henkilön murha, johon osallisenä oli Kärkölan silloinen suojeluskunnan johtaja W. Sippola. Murhattu oli seavaht vahtimestari M. Vuoristo, joka miinin aikoihin oleskeli paikkakunnalla elintarvika kuulustellen.

Murha tehtiin heinäkuun 1 päivänä. Sippola oli antanut vangita. Vuoriston vaarallisuuden epäjäristyksen saattajana ja käskentä miestensä ottaa vangin mukaansa. Matkalla pakotti hän vangin seuraamaan itseään ja erästä toista vartijaa metsään. Hetken perästä kuultiin laukaus, ja Sippola, palattuensa takaisin, sanoi ampuneensa vangin. Sippolan hallussa huomattiin lompakko, joka sitä ennen oli nähty Vuoristolla. Murhaaja vakuuttaa, että vanki oli yrittänyt karata.

Vuoristolla oli ollut mukanaan tarpeelliset todistuspaperit matkansa tarkotuksesta, joten ei ollut lainkaan syytä epäillä häntä rikollisesta toiminnasta.

Kuolemantuomiot Suomessa laillisuuden kannalta katsottuna.

Tukholmassa ilmestynyt Viesti kirjottaa: "Lehdessämme olemme maininneet useita kuolemantuomioita, joita valkoset ovat kumouksellisille langettaneet. Viime numerossa mainitsimme Lahden valtiorikosotkeen tuomittuun kokonaista 44 kumouksellista kuolemaan. Nyt kerrotaan Suomen lehdet myös Tampereella langettun 20 kuolemantuomiota ja muilla paikkakunnilla eivät nuo "oikeudet" stinukaan ole tässä suhteessa jällelleen jäänneet. Tuomiot ovat kauhistuttavia, mutta ne ovat myös väärää ja langettava väärin perusteiden nojalla.

Useimmat kuolemantuomiot ovat nimittäin langettun sen nojalla, että tuomitut olisivat tehneet itsensä syylliseksi maanpetokseen, s. o. että he olisivat toimineet vieraan vallan hyväksi omaa maata vastaan. Tällaisesta rikoksesta Suomen lain mukaan voi tuomita kuolemaan. Mutta Suomen kumoukselliset eivät ole maanpetokseen syyllisiä. He nimittäin eivät kumouksellisella toiminnallaan toimineet vieraan vallan hyväksi, vaan tahtoivat sillä vain väkivaltaisesti muuttaa Suomessa vallitsevaa valtiomuotoa. Porvarillisen lain mukaan voisi siis heitä syyttää valtiorikoksesta, josta rikoksesta ei Suomen lain mukaan voi kuolemantuomiota "langettua. Kaikki ne kuolemantuomiot ovatkin ehdottomasti väärää, joissa maanpetosta on perusteena käytetty. Monet tasapuoliset suomalaiset lakimiehetkin ovat asian näin tulkinneet. Mutta tämä tulkinta ei saanut voittoa alaa, sen olivat porvarilliset etukäteen päättäneet, samoin kuin sen, että vaikuttavalla tavalla vallankumoukseen osaanottaneet oli saatava hengiltä keinolla millä hyvänsä. Jotta tähän päämäärään päästäisiin keksivät he väitteet, että Suomi ja Venäjä olisivat kumouksen aikana olleet sodassa keskenään, että kumoukselliset olisivat toimineet avustaneet Venäjän valtiota Suomea vastaan. Tämä heidän keksimänsä väite on niin perusteeton, että sen tekaisti vähemmän vakavana aikana hymyiltäisi. Mutta nyt se ei hymyilyttä, sillä Suomen valtiorikoskoikeudet, olipa ne sitten kokoonpantu minkälaisista aineksista tahansa, olivat valmiit tuon tekaistun perusteen nojalla langettamaan kuolemantuomioita satojen kumouksellisten ylitse. Se, että näin voi tapahtua, osoittaa Suomen porvariston eläimellisessä vihassaan tietoisesti työntäneen sryjään rippekin siitä oikeustajunnasta mitä Suomen henkisesti rappautuneella omistavalla luokalla mahdollisesti ennen on voinut olla. Ymmärrämme sen, että heistä on suloiesta, torjuttuaan vaaran, mikä heidän luokka-asemaansa kumouksen muodossa uhkasi, uida hävinneiden veressä, mutta me

emme ymmärrä sitä, etteivät Suomen porvarilliset näitä tuhentoja tehdessään muista väärän tuomarin tulevan raangaistuksi. Me puolestamme olemme varmat siitä, että kaikki ne julmuudet, joita Suomessa vallalla olevan luokan taholta nyt harjoitetaan, tulevat tuomarina löytämään. Sillä kansa nousee vielä ja varokoon väärät tuomarit silloin itseänsä! Niin, varokoot, sillä kuolemaan käyneet kantavat heidän päällensä!

Kolmen päivän loman ja ryyppyn konjakkia

oli eräs lahtarisotilas saanut Oulun vankileirin päälliköltä palkinnoksi erään vangitun ampu-misesta. Vangittu oli viivähtänyt mädäntyneen sillin perkuksessa ja siten hiljastunut pari minuuttia iltahuudosta.

Eivätkö lahtarit olisi nimeään ansainneet?

Lehdessämme on useasti mainittu suomalaisten lahtarien joukkokuolemista. Tulokoon kieltä mainituksi paikalla olleen kertomuksen mukaan, että lahtarit valloitetuun Haminan karitjetivati vangiksi joutuneet punakarilaiset läheiselle suole, jossa heidät ampumalla teurastettiin. Näin sai surmansa lahtarien käsien kautta 400 kumouksellista työläistä.

Tampereen vankileirillä

oli syysk. 1 p:nä kaikkiaan 3,730 vankia. Näistä oli mainittu vankileirin sairaalan, jossa on kaikkiaan noin 400—500 sairassijaa, kirjoissa 3,188. Koko vankileirin lähes neljästä tuhatta vangista oli siis terveen kirjoissa mainittuna päivänä vain 542 vankia. Kamalaa!

Olot Tammissaaren vankileirillä.

Hiljattain julkaistuin erässä Ruotsin lehdissä Tammissaaren vankiloja tutkineen prof. Tigerstedtin Suomen sotaministeriölle ja mainittu vankileirin yllä-lääkärille jättämä tarkastuskertomus, jossa todettiin Tammissaaren vankileirissä vallitsevan suuria epäkohtia ja ehdotettiin toimenpiteitä niiden poistamiseksi.

Kun tämä tarkastuskertomus oli tarkotettu yksinomaan asiaomaisten viranomaisten tietoon on Suomessa, ymmärrettävästä syytä, herättänyt suurta hällinää sen joutuminen Ruotsin lehtiin. Tigerstedt on ilmoittanut itsensä tähän syyttömäksi.

Nytemmin ilmottavat Suomen lehdet, että Tammissaaren vankileirillä olisi muka toimeenpantu prof. Tigerstedtin toivomaa parannuksia. Ruokaa ja juomaa olisi muka lisitty ja muihinkin toimenpiteisiin ryhdytty vankien tilan parantamiseksi. Mutta kuolemantapausten lukumäärä on edelleenkin huomattava, jatkavat mainitut lehdet.

Katsaus englanninkielisen historiaan

Englanninkielisen historiaa plottuuta taaksepäin aina viisitoista vuosisataa.

Viidennellä vuosisadalla kristittyjen ajanlaskun mukaan Englannin asukkaat muodostuivat muinaisten brittiläisten eli brittonien useista eri heimoista, joiden kieli oli tykkäänään erilaista kuin nykyinen englanti. He olivat olleet noin neljä vuosisataa Rooman keisarin vallanalaissa, ja kuten tiedämme, oli Rooman virallisena kielenä latina, joka levisi muihinkin suurkaupunkeihin. Kuitenkin brittonien silloisella kielellä oli jonkunverran yhtäläisyyttä nykyisten heidän jälkeläistensä Walesin asukkaiden kielen kanssa.

Viidennellä vuosisadalla joutuivat Englannin saaret useiden eri merirosvoheimojen hyökkäyksien alaisiksi, jotka tulivat pohjois-Saksasta ja Pohjanmeren- itäiseltä sekä eteläisiltä rannikoilta. Huomatumpia näistä rosvo-heimoista olivat juutit, sekä angliit ja saksilaiset, joidenka kielessä oli yhtäläisyyttä sen kielen kanssa, josta sittemmin kehittyi Hollannin kieli.

Pitkässä sodassa tai sotien sarjoissa tulivat angliit ja saksilaiset Britannian herroiksi. He alkoivat sivistyä ja viljellä kirjallisuutta. Heidän kielensä, jota he nimittivät englanninkieleksi (tarkottaa anglien kieltä) levisi melkein kaikkiin saariin. Mutta Walesin maakunnassa jatkoivat brittonit alkuperäisen kielensä käyttämistä, jota vieläkin heidän jälkeläisensä Walesissa puhuvat, ja Skotlannin pohjoisosassa säilyi gaelinkieli, joka on stuka walesinkielelle, ja josta tilaisten alkuperäinen kieli ei ole vielä näytäkään hävinnyt kaikista yhtäläisyysharjatuksista luokitelta.

Englanninkielisen vanhempa a-janjaksoa kutsuttiin tavallisesti anglosaksilaiseksi (johtuu sanoista "angliit" ja "saksit") eilikä vanha-englannin ajaksi, Bri-